

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Halina Kiriło

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi D. U. i H. U.

na przewlekłość postępowania Sądu Apelacyjnego w [...]

w sprawie V ACa [...],

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 lutego 2014 r.,

**postanowił:
odrzuć skargę.**

UZASADNIENIE

Pełnomocnik skarżących D. U. i H. U. wniósł w dniu 9 grudnia 2013 r. (data wpływu do Sądu Apelacyjnego w [...]) skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki domagając się stwierdzenia, że w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w [...] w sprawie o sygn. akt V ACa [...] oraz przed Sądem Okręgowym w S. w sprawie o sygn. akt IC [...] doszło do przewlekłości postępowania, a także - zasądzenia od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] kwoty po 20.000 zł dla każdego ze skarżących.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że akta sprawy IC [...] Sądu Okręgowego w S. wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w dniu 24 czerwca 2013 r. Przez okres ponad dwóch miesięcy w sprawie nie wykonano żadnej czynności. Dopiero w dniu

3 września 2013 r. zostało wydane zarządzenie dotyczące wyznaczenia sędziego sprawozdawcy oraz składu orzekającego. Z porównania wskazanych dat wynika niczym nieuzasadniona zwłoka. W związku z tym, że przez ponad dwa miesiące nie dokonano w sprawie żadnej czynności należy uznać, że doszło do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Potwierdzeniem powyższego jest fakt, że rozstrzygnięcie przed Sądem Apelacyjnym w [...] w sprawie V ACa [...] nie zapadło do chwili sporządzenia niniejszej skargi.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] wniósł o odrzucenie skargi; ewentualnie - o jej oddalenie. Uzasadniając wniosek o odrzucenie skargi Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] wskazał, że stosownie do przepisu art. 14 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki - skarżący może wystąpić z nową skargą w tej samej sprawie po upływie 12 miesięcy od daty wydania przez Sąd orzeczenia, o którym mowa w art. 12 powołanej ustawy, którego terminu powodowie nie uwzględnili. Odnosząc się do zarzucanej w skardze przewlekłości postępowania przed Sądem Apelacyjnym w [...] Prezes tego Sądu wskazał, że czynności w sprawie były podejmowane szybko i prawidłowo. Niewydanie przez Sąd Apelacyjny orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie było spowodowane wyłącznie koniecznością rozpoznania wniosku H. U. o wyłączenie sędziów od rozpoznania sprawy oraz przedstawiania akt sprawy Sądowi Najwyższemu z ponawianymi przez skarżących skargami na przewlekłość postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843 ze zm.) skarżący może wystąpić z nową skargą w tej samej sprawie po upływie 12 miesięcy od daty wydania przez

Sąd orzeczenia, o którym mowa w art. 12 powołanej ustawy (uwzględniającego lub oddalającego skargę).

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 28 marca 2013 r., w sprawie III SPZP 1/13 (Biul. SN 2013/3/21), zajął stanowisko, że skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, postrzegana jako doraźna interwencja w odniesieniu do przewlekłości postępowania jest jedynie namiastką skutecznego środka odwoławczego w rozumieniu art. 13 Konwencji z 1950 r. o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284) i nie spełnia swojej roli jako mechanizmu prawnego służącego urzeczywistnieniu konstytucyjnego prawa do sądu. Z tego, że skargę można wnieść do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy, nie wynika, iż jej zarzuty muszą ograniczać się do aktualnej fazy postępowania, skoro mowa w nim o wnoszeniu skargi w toku postępowania w sprawie, a nie w toku postępowania w danej instancji.

Podzielając przedstawione wyżej konstatacje - w ocenie Sądu Najwyższego, rozpoznającego niniejszą skargę, termin 12 miesięcy wskazany w art. 14 cytowanej wyżej ustawy, dotyczy rozpoznanej wcześniej skargi na przewlekłość postępowania, niezależnie od tego, czy dotyczyła ona postępowania przed sądem pierwszej lub drugiej instancji. Dopuszczalne jest wniesienie kolejnej skargi na przewlekłość postępowania jedynie po upływie wskazanego terminu 12 miesięcy - zarówno w razie uwzględnienia, jak i nieuwzględnienia wcześniejszej skargi.

Artykuł 14 ustawy nie stoi na przeszkodzie możliwości wielokrotnego składania skargi na przewlekłość postępowania, ale jego *ratio legis* polega na zapewnieniu sprawności postępowania i uniknięciu nieracjonalnie długiego postępowania co do meritum sprawy przez konieczność częstego i wielokrotnego rozpoznawania kolejnych skarg, co mogłoby nastąpić, gdyby powód wnosił takie skargi np. co miesiąc lub dwa miesiące.

W tym kontekście należy wskazać, że postanowieniem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 14 grudnia 2011r., sygn. akt I S [...], oddalono skargę H. U. z dnia 14 października 2011 r. o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie I C [...]. Postanowieniem z dnia 14 grudnia 2011 r., sygn. akt I S [...], Sąd Apelacyjny w [...] oddalił skargę D. U. z dnia 25 października 2011 r.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie I C [...]. Kolejną skargę na przewlekłość postępowania w sprawie I C [...] Sądu Okręgowego w S. skarżący wnieśli pismem z dnia 16 marca 2013 r. Skarga ta została zarejestrowana pod sygnaturą akt V S [...]. Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2013 r. oddalił te skargi. Po wpływie w dniu 24 czerwca 2013 r. akt sprawy z apelacjami powodów – zarządzeniem z dnia 3 września 2013 r. został wyznaczony termin rozprawy apelacyjnej na dzień 16 października 2013 r. Obecna skarga została więc wniesiona niewiele ponad dwa miesiące od wpływu akt z apelacjami do dnia wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej w sprawie V ACa [...]. Od wpływu zaś akt sprawy do Sądu Apelacyjnego do daty, w której odbyła się rozprawa apelacyjna, upłynął okres około 3,5 miesiąca.

W sytuacji, gdy Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2013 r., V S [...], oddalił skargi D. U. i H. U. na przewlekłość postępowania w sprawie I C [...] Sądu Okręgowego w S. - to ich kolejna skarga, wniesiona w dniu 9 grudnia 2013 r. - tj. przed upływem 12 miesięcy od daty rozpoznania poprzedniej skargi, będąca przedmiotem obecnej oceny Sądu Najwyższego, jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 w związku z art. 14 ustawy o skardze na przewlekłość.

aw